

Kongres bolgarske zemljoradniške stranke, ki je zboroval zadnje dni v Sofiji, je odobril delo zemljoradniških ministrov v vladi. V resoluciji je izrečena zahteva o razpustu vseh oboroženih in neoboroženih organizacij, ki imajo za cilj: nasilno odstranitev ustavnega ustroja države. Nadalje zahteva resolucija, naj preidejo: železnice, rudokopi, Narodna banka itd. v roke države. Ukinje se naj plačevanje vojnih odškodnin, katerih bolgarski narod dalje ne more več plačevati. Končno naglašča resolucija, da se spoštujejo v mirovnih dogovorih zajamčene pravice narodnih manjšin.

Uvedba zaščitnih carin na Angleškem Pri zadnjih volitvah na Angleškem so zmagali tako sijajno konservativci, ker so nastopali za uvedbo zaščitnih carin. Anglija je sedaj na pritisk zmagovalcev konservativcev opustila svobodno trgovino in se je pridružila državam, ki so se že pred njo iz strahu pred tekmeči obdale z zaščitnimi carinami. Novi carinski zakon daje vladi možnost, da poviša carine na več nego 100% vrednosti uvoženega blaga, kar pa že ni več carinska zaščita, ampak uvozna prepoved. Carina se ne raztega na uvoz iz angleških kolonij. Kot prvi sta se oglasili Francija in Amerika proti uvedbi zaščitne carine na Angleškem in sicer na ta način, da sta tudi oni povišali carino na angleški uvoz. Francozi so poskočili s carino za 15%, Amerika pa za 50%. Anglija bode pod zaščitno carino manj uvozila, pa tudi veliko manj izvozila.

Italijanski zunanji minister še vedno v Ameriki. Zadnjič smo poročali, da se je mudil italijanski zunanji minister Grandi pri ameriških vrhovnih državnikih v Washingtonu. Iz Washingtona se je podal Grandi v Newyork, kjer se pogaja z bankami in bogataši za posojilo Italiji.

Indijska posvetovanja bodo padla v vodo. Že precej časa zboruje v Londonu indijska konferenca, ki bi naj odločila o usodi Indije v upravnem oziru za bodočnost. Ta posvetovanja bi že bila davno zaključena z neuspehom, ki ga je povzročil spor med muslimani in Indijci. Glavni krmilarji vladne politike — konservativci so za razid posvetovanj in za politiko železne roke napram Indiji. Edini, ki še zavlačuje indijska posvetovanja in skuša doseči spravo, je predsednik angleške vlade Macdonald. Kakor kažejo vsa znamenja, bo rešila angleška vlada na pritisk konservativne stranke vprašanje indijske ustave brez Indijcev.

Boji na Daljnem vzhodu. Zveza narodov še vedno zboruje v Parizu in si beli glavo, na kak način bi se naj poravnal spor med Japonci in Kitajci radi Mandžurije in da bi baš radi tega vprašanja ne bilo Društvo narodov ob ves ugled. Toliko je dosegla Zveza narodov, da sta pristala kitajski in japonski delegat na preiskovalno komisijo, ki naj preišče mandžurski spor. Sedaj pa ne znajo gospodje v Parizu, kakšno področje bi naj dali tej preiskovalni komisiji. Japonci so zato, da bi ta komisija sploh ne proučila vojaškega položaja v Mandžuriji, temveč bi se naj zanimala za splošni položaj na Kitajskem in ugotovila, ali

PRI SLABOSTI

par kapljice Fellerjevega, bolečine pomirjajočega Elsafluida na sladkorju ali v mleku, je še zmeraj pomagalo. To varuje tudi pred krči, kašljem, hripavostjo itd. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina. Fl. 5.

spoštuje Kitajska pogodbe z Japonsko. Med tem brezplodnim prerekanjem v Parizu pa stalno napredujejo japonske čete od že zasedenega Cicikarja v smeri proti ruski meji. Japonska letala bombardirajo umikajoče se kitajske čete. Kitajci zbirajo večje armade krog Pekinga in Čingčanga. Mandžurija še bo doživela hude boje.

Koliko je letos mohorjanov?

Mohorjev koledar prinaša prav zanimivo statistiko, koliko Slovencev je letos učlanjenih v Mohorjevi družbi. Vseh Mohorjanov je letos 61.848, za 2784 več nego lani. V lavantinski škofiji jih je 25.520, v ljubljanski 31.459. Povprečno pride v lavantinski škofiji en Mohorjan na vsakih 24 oseb, v ljubljanski škofiji pa na vsakih 17 oseb. V vsej Sloveniji pride 1 Mohorjan na vsakih 20 oseb.

K tem Mohorjanom, ki so knjige sami naročili, pa moramo pristeti še 758 Prekmurcev in naših izseljencev v Nemčiji in Franciji, ki so knjige dobili brezplačno. Lanski koledar je namreč prinesel kratak poziv, naj Mohorjani ob priliki, ko prejema ali plačujejo knjige, podarijo tudi kako malenkost v ta namen, da bodo naši Prekmurci in naši izseljenci dobili nekaj knjig zastonj. Slovenska darežljivost se je pokazala v lepi luči: takoj so zbrali Mohorjani dobrih 15.000 Din v ta namen. Letos bodo pa zbrali morebiti še več.

Mnogi Prekmurci in izseljenci, ki so letos dobili knjige brezplačno, jih bodo v prihodnjem letu naročili sami. Doslej namreč Mohorjevih knjig dostikrat še poznali niso. Kdor pa enkrat vidi, koliko lepih knjig je mogoče dobiti za 20 D, ta bo pa rekel: Odslej bom pa še jaz naročnik na Mohorjeve knjige! Saj stane posamezna knjiga samo dobre 3 Din!

V letu 1931 je ljubljanska škofija napredovala mnogo bolj nego lavantinska. V ljubljanski škofiji so pomnožili število Mohorjanov kar za 2320, pri nas pa samo za 392, torej šestkrat manj. V letu 1932 pa mora biti drugače: letos se pa hočemo Lavantinci postaviti in bodemo dvignili število naročnikov v naši škofiji najmanj za toliko, kolikor so ga leta 1931 v ljubljanski škofiji. Naj velja kar hoče: 2000 do 3000 Mohorjanov moramo letos v lavantinski škofiji na novo pridobiti!

Časa za delo imamo sedaj še dobre 3 mesece, do začetka marca 1932. Na prvi seji naših izobraževalnih društev se bomo razgovarjali o tem, kako bomo opozorili na Mohorjeve knjige tiste naše rojake, ki bi pristopili k družbi, če bi jih le kdo lepo povabil. Marijine družbe bodo pri tem delu pomagale.

Koledar Mohorjeve družbe za l. 1932 pa mora izkazovati vsaj 28.000 Mohorjanov v lavantinski škofiji. V to pomagaj Bog in sreča junaška!

Slovenski misijonar na Kitajskem, p. Peter Turk, prišel v roke kitajskim roparjem. Naš slovenski misijonar frančiškan p. Peter Turk je, kakor poroča »Amerikanski Slovenec«, v rokah kitajskih banditov. Tako se glasi poročilo njegovega škofa mons. Massija iz Hankowa. Pater Peter je rodom iz Toplice na Dolenjskem, kjer je zagledal luč sveta dne 29. oktobra 1874. V frančiškanski red je stopil 16. septembra 1895. Posvečen je bil 28. septembra 1899. Komaj je dovršil bogoslovne nauke, se je priglasil za kitajski misijon, kamor je odhitel 4. decembra 1901. Celih 30 let že deluje neumorno tam. Domovine med tem časom ni več videl. Zadnje čase je v okolici Hankowa oskrboval misijonska sirotišča in bil ob enem misijonar razsežne predmestne župnije. Tam ga je zajela zadnja strahotna povodenj. Z bojaznijo smo pričakovali poročila, da je postal njena žrtev. Zakaj on je eden tistih, ki mu je misel na rešitev lastnega življenja zadnja. Oddahnili smo se, ko je došla vest, da noben misijonar ni postal žrtev valov. Pač pa je tri naše klerike vodovje prehitelo in požrlo. Te dni pa smo zvedeli, da so ga na misijonski postaji Kichov, kjer je že prej dolgo misijonaril, zajeli roparji in odvedli s seboj. Njegova nadaljna usoda nam je še trenutno neznan. Bojimo se za njegovo življenje že radi tega, ker je izčrpan od misijonskega dela in slaboten. Molimo zanj! —Kakor je posneti iz pisma, ki ga je pisal p. Aleksij Benigar frančiškanskemu p. provincialu v Ljubljano, so komunisti prihrumeli nad Petra Turka, ko je daroval daritev sv. maše ter ravno izgovoril besede: »Ite, missa est!« Zapovedali so mu, da jim mora takoj slediti. Bilo je to dne 5. oktobra. Iz svojega jetništva je p. Turk pisal svojemu škofu pismo, v katerem prosi zimske obleke ter obenem poroča, da zahtevajo komunisti za njega kot odkupnino 1000 dol. Škof se za njega zelo poteguje, ker visoko ceni njegovo uprav apostolsko gorečnost. Tudi italijanski konzul v Hankowu se zavzema za ujetega slovenskega patra. Tako je upati, da se bo posrečilo ga kmalu rešiti, ako mu ni božja previdnost pripravila — krono mučeništva.

Angleški katoličani. Katoličani tvorijo v Angliji 10 odstotkov prebivalstva. Njihovo število raste od leta do leta, k čemur pripomaga veliko število tistih oseb, ki iz anglikanske (protestantovske) cerkve izstopijo ter se pridružijo katoliški Cerkvi. Vprav radi tega, ker so katoličani v manjšini, so zelo delavni, njihova vera je bolj živa in globoka, kakor drugod, in tudi bolj dejalna. Dnevno tudi raste upliv katoličanov na kulturno življenje v Angliji. Kar se tiče

njihovega političnega udejstvovanja je treba naglasiti, da so imeli svoje zastopnike v vseh strankah v parlamentu, zlasti pa v delavski stranki. S poslednjo stranko katoličani v zadnji dobi pred volitvami niso več bili zadovoljni, ker je v njej začel prevladovati svobodomiselni, katoliški Cerkev neprijateljski duh. Iz delavske stranke je izšla borba zoper katoliške šole, kakor smo svojčas poročali. Ker je delavska stranka vsled tega svojega stališča izgubila simpatije katoličanov, je pri volitvah izgubila veliko njihovih glasov, in to je tudi eden izmed razlogov, zakaj je pri volitvah tako hudo propadla. Katoličani dajo na Angleškem okoli 1.000.000 glasov, kojih večina je bila prej oddana za delavsko stranko, pri zadnjih volitvah pa ne več. Tudi papeževa okrožnica o socialnem vprašanju je vplivala na angleške katoličane, da so po večini odtegnili svoje glasove delavski stranki.

*

Občni zbor Kmetijske zveze v Mariboru

bo v soboto, dne 19. decembra 1931, ob 10. uri predpoldne v Zadrugi gospod. banki v Mariboru, Aleksandrova c. 6.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in preglednikov.
2. Kaj pričakuje jugoslovansko kmetijstvo od naše vlade. — Ivan Vesenjaki.
3. Denarna kriza. — France Jerebič.
4. Napake pri zavarovanju. — Franjo Zebot.
5. Predlogi.
6. Sklepi in resolucije k predlogom in poročilom.
7. Volitev načelstva in preglednikov.
8. Slučajnosti.

Vsaka krajevna Kmetijska zveza pošlje na občni zbor za vsakih začetih 20 članov po 1 delegata, ki mora imeti s seboj pismeno pooblastilo krajevnega odbora Kmetijske zveze.

Z ozirom na izredno težek položaj našega malokmetijstva ter na važnost resolucij in sklepov prosimo, da pošlje vsaka krajevna Kmetijska zveza svoje delegate polnoštevilno. Povabljeni pa so tudi vsi ostali organizirani člani Kmetijske zveze, da se občnega zbora v velikem številu udeležijo!

Načelnik.

*

Dekan in duhovni svetovalec Ivan Jurko umrl. V Gradcu na operaciji je umrl dne 26. novembra starotrški dekan in duhovni svetovalec Ivan Jurko. Rajni se je rodil dne 9. junija 1875 v Št. Lovrencu na Pohorju. Posvečen je bil leta 1898. Kaplanoval je v Slivnici pri Celju in na Žusmu. Župnik je bil v Pamečah pri Slovenjgradcu in od leta 1919 v Starem trgu pri Slovenjgradcu, kjer je bil tudi dekan starotrške dekanije od leta 1929. Blagopokojni je bil vnet ter goreč duhovnik, ki je slo-

vel kot tak med duhovnimi sobratih in verniki. Blagi in mnogo prezgodaj umrli g. dekan bo ostal v najboljšem in hvaležnem spominu pri vseh, ki so poznali njegov značaj in plemenito srce.

Požar so preprečili dne 26. novembra v gledišču v Mariboru, ki bi bil lahko povzročil največjo škodo.

Znan vlomilec obsojen. Mariborski senat je obsodil vlomilca Ivana Magerla, ki je bil nekaj časa strah Maribora ter okolice, na 8 let ječe. Obsojeni je star komaj 30 let, je že bil sedemkrat predkaznovan in je presedel radi tatvine dve leti v ječi. Po izpuščenju iz zaporov je zagrešil v Mariboru 14 vlovov in tatvin. Roka pravice ga je zagrabila v Betnavskem gozdu za streliščem, kjer je prebival pod šotorom v gostem grmovju in na skritem kraju.

Radi uboja tri leta ječe. Letos dne 2. oktobra ob priliki kožuhanja koruze je zabodel 23letni Marko Borak v Razvanju pri Mariboru s kuhinjskim nožem Srečka Pukla. Obtoženi se je izgovarjal pred mariborskim senatom s silobranom, a je le bil obsojen radi uboja na triletno ječo in na petletno izgubo častnih pravic.

Lokomotiva mu je odtrgala glavo. Dne 26. novembra je legel na tračnice koroške proge pri Mariboru iz samomorilnega namena 25letni brezposelni nožni kovač Ludvik Jezernik. Lokomotiva mu je odrezala glavo.

Vagon mu je stisnil prsni koš. Dne 27. novembra je pritisnil pri premikanju na vojaškem skladišču v Mariboru vagon redova Muso Ametoviča ob rampo tako nesrečno, da mu je stisnil koš in je bil revež takoj mrtev.

Gospodarsko poslopje je pogorelo posestniku Medvedu na Pesnici pri Mariboru.

Požar. Dne 21. novembra po polnoči je izbruhnil požar v gospodarskem poslopju vdove Flis na Muti. Ker je bila krita stavba s škodljivimi, je bilo vse na mah v objemu plamenov. Pogorela je vsa živinska krma, pridelki, in živino so komaj rešili v zadnjih trenutkih. Ogenj se je razširil tudi na stanovanjsko hišo, kjer je požar uničil tesarju Tomažu Hermanu vse, celo orodje. Ljudje so prepričani, da je zanetila požar požigalčeva roka.

Skupaj so pili dne 18. junija t. l. v Nartpuju pri Framu: Jakob Skedlar, Franc Votolen in viničarski sin Potočnik. — Vsled preobilice alkohola je postal Votolen nasilen in je navalil z nožem na oba tovariša. Skedlar je zagrabil žele-

zen drog in lopnil z njim Votolena po hrbtu s tako silo, da mu je zlomil hrbtenico in je poškodovani umrl v mariborski bolnici. Dne 27. novembra je prisodil mariborski senat Skedlarju, ki se je izgovarjal s silobranom, radi malomarnosti 4 leta ječe in petletno izgubo častnih pravic.

Iz zasede je bil obstreljen v nogo 24letni progovni delavec Martin Marn iz Bistrice pri Rušah.

Zverinski uboj mladega fanta. V vasi Jablovci pri Sv. Trojici v Haložah so našli Drevenšekovi zjutraj pred hišo vsega razmesarjenega 20letnega sina Matevža. Raztelesenje je dognalo, da je bil žrtvi odsekan nos, polovica levega lica in zgornja leva ustnica. Razven tega je še imel zevajočo rano na levi strani vrata in z nožem prerezano žilo dovodnico. Smrt je nastopila vsled izkravitve. Moral se je vršiti med ubitimi in napadalcem srdit boj, ker so bila tla daleč na okrog krvava ter pohojena. Ubijalec je 18letni Leopold Šmigoc, ki je priznal orožnikom, da je sunil Matevža z nožem v vrat, a zanika udarce z motiko, katero so našli orožniki vso okrvavljeno. Vzrok zločina je najbrže ljubosumje.

Pri podiranju drevja je zlomilo nage viničarju Koserju na Kodeličevem posestvu v Radomerju pri Ljutomeru.

Cigan si prestrelil po naključju dlan na roki. 20letni cigan Štefan Čener iz Borejca v Prekmurju je našel revolver in se je igral z njim. Orožje se je sprožilo in krogla je prevrtala ciganu dlan na roki, da se je moral zateči v bolnico v Murski Soboti.

Konj se je splašil vsled lajanja psa 66letnemu krčmarju Emeriku Čačinoviču, ko se je peljal v Mačkovce (Prekmurje). Gostilničar si je zlomil pri padcu s prevrnjenega voza nogo.

Smrt pod avtomobilom. Dne 23. nov. zvečer je zašel pred krčmo Pristovšek pri Celju delavec pri Westenu, 30letni Stanko Gorjanc iz Arclina, pod avtomobil. Avto je moža podrl z blatnikom, mu zlomil dvakrat nogo, enkrat roko in ga tako poškodoval, da je obležal mrtev. Nesreča se je zgodila, ker je bil smrtno poškodovani pijan.

Morilec in sobtoženka pred sodiščem. Letos septembra smo poročali o zverinskem umoru v Žetalah. Zaradi umora 55letnega posestnika Leopolda Petroviča so dajali dne 23. novembra odgovor pred celjskim senatom: 30letni tesar Ivan Krušič iz Žetal. 48letna Jera Petrovič (žena umorjenega), ter